

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าวของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน อำเภอบางพลาม จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 14 ศูนย์ ในพื้นที่ 14 ตำบล จำนวนสมาชิก 196 คน ในระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม – 30 กรกฎาคม 2557 ผลการวิจัยเสนอด้วยการบรรยายประกอบตาราง แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพและการประสบปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

ตอนที่ 3 วิธีการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและสาเหตุที่สมาชิกไม่ปฏิบัติตามแนวทางของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

ตอนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตามแนวทางของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

1.1 สภาพทางสังคมของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

สภาพทางสังคมของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนที่ศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสิทธิภาพในการทำนา การเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร สถานภาพในศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เหตุผลในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน การตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการทำนา การเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนของสมาชิกอื่นในครัวเรือน การเข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน การได้รับความรู้ในการป้องกันเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโดยวิธีผสมผสาน โดยมีผลการศึกษาข้อมูลแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.1- 4.2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพด้านบุคคลของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

n=196						
สภาพด้านบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.
เพศ						
ชาย	108	55.1				
หญิง	88	44.9				
อายุ			29	73	51.66	9.283
น้อยกว่า 40	24	12.2				
40-49	55	28.1				
50-59	75	38.3				
60-69	33	16.8				
มากกว่า 69	9	4.6				
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	127	64.8				
มัธยมศึกษาตอนต้น	34	17.3				
มัธยมศึกษาตอนปลาย	29	14.8				
อนุปริญญา	2	1.0				
ปริญญาตรี	4	2.0				
ประสบการณ์ในการทำนา			3	62	30.72	12.839
น้อยกว่า 20 ปี	56	28.6				
20 – 29 ปี	14	7.1				
30 – 39 ปี	66	33.7				
40 – 49 ปี	43	21.9				
มากกว่า 49 ปี	17	8.7				
การเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร						
ไม่เป็น	24	12.2				
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	172	87.8				
กลุ่มเกษตรกร	12	6.1				
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	20	10.2				
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	52	26.5				
กลุ่มลูกค้านาคาการเพื่อการเกษตร และสหกรณ์	128	65.3				
การเกษตร						
กลุ่มส่งเสริมการเกษตร	3	1.5				
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	4	2.0				

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า

เพศ สมาชิกเพศชายมีจำนวนมากกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 55.1) และสมาชิกเพศหญิงมีจำนวน ร้อยละ 44.9

อายุ สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 38.3) มีอายุระหว่าง 50-59 ปี รองลงมา ร้อยละ 28.1 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 16.8 มีอายุระหว่าง 60-69 ปี ร้อยละ 12.2 มีอายุมากกว่า 69 ปี และร้อยละ 4.6 มีอายุน้อยกว่า 40 ปี โดยสมาชิกที่มีอายุมากที่สุด คือ 73 ปี สมาชิกที่มีอายุน้อยที่สุด 29 ปี และสมาชิกมีอายุเฉลี่ย 51.66 ปี

ระดับการศึกษา สมาชิกประมาณสองในสาม (ร้อยละ 64.3) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 17.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 14.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 2.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และร้อยละ 1.0 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา

ประสบการณ์ในการทำนา สมาชิกประมาณหนึ่งในสาม (ร้อยละ 33.7) มีประสบการณ์ในการทำนาระหว่าง 30-39 ปี รองลงมา ร้อยละ 28.6 มีประสบการณ์ทำนาน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 21.9 มีประสบการณ์ทำนาอยู่ระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 8.7 มีประสบการณ์ในการทำนามากกว่า 49 ปี และร้อยละ 7.1 มีประสบการณ์ในการทำนาอยู่ระหว่าง 20-29 ปี โดยสมาชิก ที่มีประสบการณ์ในการทำนามากที่สุด 62 ปี มีประสบการณ์ในการทำนาน้อยที่สุด 3 ปี และมีประสบการณ์ในการทำนาเฉลี่ย 30.72 ปี

การเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.8) เป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร โดย ร้อยละ 65.3 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รองลงมา ร้อยละ 26.5 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 10.2 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ร้อยละ 6.1 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 2.0 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 1.5 เป็นสมาชิกกลุ่มส่งเสริมการเกษตร

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

n=196		
สภาพด้านสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานภาพในศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน		
ประธาน	14	7.1
รองประธาน	7	3.6
คณะกรรมการ	10	5.1
สมาชิก	165	84.2
เหตุผลในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน		
สมัครเป็นสมาชิกเอง	159	81.1
เพื่อนบ้านชักชวน	9	4.6
ได้รับการคัดเลือก	28	14.3
ระยะเวลาการเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน		
1 ปี	9	4.6
2 ปี	5	2.6
3 ปี	3	1.5
5 ปี	179	91.3
การตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการทำนา		
ตัดสินใจด้วยตนเอง	49	25.0
ตัดสินใจร่วมกับสมาชิกในครัวเรือน	147	75.0
การเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนของสมาชิกอื่นในครัวเรือน (นอกจากตนเอง)		
ไม่มี	181	92.3
มี	15	7.7
การเข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน		
ไม่เข้าร่วม	10	5.1
เข้าร่วม	186	94.9
บางครั้ง	73	37.2
เป็นประจำ	113	57.7

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n=196		
สภาพด้านสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การได้รับความรู้ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโดยวิธีผสมผสาน		
ไม่ได้รับความรู้	16	8.2
ได้รับความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	180	91.8
เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ	170	86.7
คณะกรรมการประจำศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	137	69.9
เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาคเอกชน	9	4.6
การอบรม ศึกษาดูงาน สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์	8	4.1

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า

สถานภาพในศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.2) มีสถานภาพเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน รองลงร้อยละ 7.1 เป็นประธาน ร้อยละ 5.1 เป็นคณะกรรมการ ร้อยละ 3.6 เป็นรองประธาน

เหตุผลในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.1) สมัครเป็นสมาชิกเอง รองลงมาร้อยละ 14.3 ได้รับการคัดเลือก ร้อยละ 4.6 เพื่อนบ้านชักชวน

ระยะเวลาการเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.3) เป็นสมาชิกมาแล้ว 5 ปี รองลงมา ร้อยละ 4.6 เป็นสมาชิกมาแล้ว 1 ปี ร้อยละ 2.6 เป็นสมาชิกมาแล้ว 2 ปี และร้อยละ 1.5 เป็นสมาชิกมาแล้ว 3 ปี

การตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการทำงาน สมาชิกสามในสี่ (ร้อยละ 75.0) ทำการตัดสินใจร่วมกันกับสมาชิกในครัวเรือน ร้อยละ 25 สมาชิกเป็นผู้ตัดสินใจเพียงคนเดียว ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการทำงาน

การเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนของสมาชิกอื่นในครัวเรือน (นอกจากตนเอง) สมาชิกอื่นในครัวเรือนของสมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.3) ไม่ได้เป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน มีเพียงร้อยละ 7.7 ที่สมาชิกอื่นในครัวเรือนเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนด้วย

การเข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.9) เคยเข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน โดยสมาชิกร้อยละ 57.7 เข้าร่วมกิจกรรมเป็นประจำ ร้อยละ 37.2 เข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง

การได้รับความรู้ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโดยวิธีผสมผสาน สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.8) เคยได้รับความรู้ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโดยวิธีผสมผสาน สมาชิกร้อยละ 86.7 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ รองลงมา ร้อยละ 69.9 ได้รับความรู้จากคณะกรรมการประจำศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ร้อยละ 4.6 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาคเอกชน และร้อยละ 4.1 ได้รับความรู้ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลจากการอบรม ศึกษาดูงาน สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

สภาพทางเศรษฐกิจของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนที่ศึกษา ประกอบด้วย อาชีพอื่นนอกจากการทำนา จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานในการผลิตข้าวรวมตนเอง พื้นที่ในการทำนา จำนวนครั้งในการทำนา รายได้จากการทำนาและรายจ่ายจากการทำนา ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56) โดยมีผลการศึกษาข้อมูลแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.3- 4.7 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 อาชีพอื่นนอกจากการทำนาของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

n=196		
ข้อมูล	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	120	61.2
มี*	76	38.8
รับราชการ	4	2.0
ค้าขาย	5	2.6
การเกษตรอื่นนอกจากการทำนา	24	12.2
รับจ้าง	32	16.3
ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	16	8.2

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า

อาชีพอื่นนอกจากการทำนาของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน สมาชิกเกือบสองในสาม (ร้อยละ 61.2) ประกอบอาชีพทำนาอย่างเดียว ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 38.8) ประกอบอาชีพอื่นนอกจากการทำนา โดยร้อยละ 16.3 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 12.2 ประกอบอาชีพ

การเกษตรอื่นนอกจากการทำนา ร้อยละ 8.2 ประกอบเป็น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 2.6 ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 2.0 ประกอบอาชีพรับราชการ

ตารางที่ 4.4 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานในการผลิตข้าวรวมตนเอง

n=196

จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1 คน	46	23.5
2 คน	122	62.2
3 คน	23	11.7
4 คน	5	2.6

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นแรงงานในการผลิตข้าวรวมตนเอง สมาชิกเกือบสองในสาม (ร้อยละ 62.2) มีแรงงานในการผลิตข้าวรวมตนเอง จำนวน 2 คน รองลงมา ร้อยละ 23.5 มีแรงงานจำนวน 1 คน ร้อยละ 11.7 มีแรงงานจำนวน 3 คน ร้อยละ 2.6 มีแรงงานจำนวน 4 คน

ตารางที่ 4.5 พื้นที่การทํานา ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56)

n=196						
พื้นที่การทํานา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.
พื้นที่ทํานาทั้งหมด (ไร่)			5	150	37.09	2.206
ไม่เกิน 10	13	6.6				
11-30	80	40.8				
31-40	34	17.3				
41-50	28	14.3				
มากกว่า 50	41	20.9				
พื้นที่ของตนเอง (ไร่)			3	80	23.98	1.653
ไม่มี	73	37.2				
มี	123	62.8				
ไม่เกิน 10	31	15.8				
11-20	39	19.9				
21-30	22	11.2				
31-40	14	7.1				
มากกว่า 40	17	8.7				
พื้นที่เช่า (ไร่)			4	122	27.87	1.834
ไม่มี	41	20.9				
มี	155	79.1				
ไม่เกิน 10	20	10.2				
11-20	55	28.1				
21-30	31	15.8				
31-40	24	12.2				
มากกว่า 40	25	12.8				

พื้นที่การทํานาของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน บางรายมีพื้นที่เป็นของตนเอง บางรายเช่าพื้นที่ โดยสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชรายหนึ่งๆ อาจมีพื้นที่ในการผลิตข้าวมากกว่า 1 ประเภท และพื้นที่การทํานา ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56) หมายถึง พื้นที่การทํานาปรางหรือพื้นที่ปลูกข้าวระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 ถึงเดือนเมษายน 2556 รวมกับพื้นที่การทํานาปีหรือพื้นที่ปลูกข้าวระหว่างเดือนพฤษภาคม 2556 ถึงเดือนตุลาคม 2556

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า

พื้นที่ทำนาทั้งหมด พบว่า สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 40.8) มีพื้นที่ทำนาอยู่ระหว่าง 11-30 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 20.9 มามีพื้นที่ทำนามากกว่า 50 ไร่ ร้อยละ 17.4 มีพื้นที่ทำนาอยู่ระหว่าง 31-40 ไร่ ร้อยละ 14.3 มีพื้นที่ทำนาอยู่ระหว่าง 41-50 ไร่ และร้อยละ 6.6 มีพื้นที่ทำนาไม่เกิน 10 ไร่ โดยสมาชิกมีพื้นที่ทำนาทั้งหมดมากที่สุด 150 ไร่ มีพื้นที่ทำนาทั้งหมดน้อยที่สุด 5 ไร่ เฉลี่ยสมาชิกมีพื้นที่ทำนา 37.09 ไร่

พื้นที่นาของตนเอง สมาชิกเกือบหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 19.9) มีพื้นที่นาเป็นของตนเองอยู่ระหว่าง 11-20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 15.8 มีพื้นที่นาของตนเองไม่เกิน 10 ไร่ ร้อยละ 11.2 มีพื้นที่นาของตนเองอยู่ระหว่าง 21-30 ไร่ ร้อยละ 8.7 มีพื้นที่นาของตนเองมากกว่า 40 ไร่ และร้อยละ 7.1 มีพื้นที่นาของตนเองอยู่ระหว่าง 31-40 ไร่ โดยสมาชิกที่มีพื้นที่นาของตนเองมากที่สุด 80 ไร่ และมีพื้นที่นาของตนเองน้อยที่สุด 3 ไร่ เฉลี่ยสมาชิกมีพื้นที่นาของตนเอง 23.98 ไร่

พื้นที่นาเช่า สมาชิกเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 28.1) เช่าพื้นที่ทำนาอยู่ระหว่าง 11-20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 15.8 เช่าพื้นที่ทำนาอยู่ระหว่าง 21-30 ไร่ ร้อยละ 12.8 เช่าพื้นที่ทำนามากกว่า 40 ไร่ ร้อยละ 12.2 เช่าพื้นที่ทำนาอยู่ระหว่าง 31-40 ไร่ ร้อยละ 10.2 เช่าพื้นที่ทำนาไม่เกิน 10 ไร่ โดยมีการเช่าพื้นที่ทำนา มากที่สุด 122 ไร่ และเช่าพื้นที่ทำนายน้อยที่สุด 4 ไร่ เฉลี่ยสมาชิกเช่าพื้นที่ทำนา 27.87 ไร่

ตารางที่ 4.6 รายได้ต่อไร่จากการทำนา ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56)

n=196						
รายได้จากการทำนา (บาท/ไร่)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.
			8,710	31,200	21,794.34	4,399.564
ไม่เกิน 15,000	20	10.2				
15,001-20,000	34	17.3				
20,001-25,000	126	64.3				
25,001-30,000	14	7.1				
มากกว่า 30,000	2	1.0				

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า

รายได้ต่อไร่จากการทำนา ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56) หมายถึง รายได้ต่อไร่จากการจำหน่ายข้าวนาปรังหรือข้าวที่ปลูกระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 ถึงเดือนเมษายน 2556 รวมกับรายได้ต่อไร่จากการจำหน่ายข้าวนาปีหรือข้าวที่ปลูกข้าวระหว่างเดือนพฤษภาคม 2556 ถึงเดือน

ตุลาคม 2556 สมาชิกเกือบสองในสาม (ร้อยละ 64.3) มีรายได้จากการทำนาอยู่ระหว่าง 20,001-25,000 บาทต่อไร่ รองลงมา ร้อยละ 17.3 มีรายได้อยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 10.2 มีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 7.1 รายได้อยู่ระหว่าง 25,001-30,000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 1.0 มีรายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อไร่ โดยสมาชิกที่มีรายได้น้อยที่สุดคือ 8,710 บาทต่อไร่ และสมาชิกที่มีรายได้มากที่สุดคือ 31,200 บาทต่อไร่ รายได้เฉลี่ยของสมาชิกคือ 21,794.34 บาทต่อไร่

ตารางที่ 4.7 รายจ่ายต่อไร่จากการทำนา ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56)

n=196

รายจ่ายจากการทำนา (บาท/ไร่)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.
			3,773	20,000	10,671.78	2,590.270
ไม่เกิน 7,500	25	12.8				
7,501-10,000	85	43.4				
10,001-12,500	62	31.6				
12,501-15,000	12	6.1				
มากกว่า 15,000	12	6.1				

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า

รายจ่ายต่อไร่จากการทำนา ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56) รายจ่ายต่อไร่จากการผลิตข้าวนาปีหรือข้าวที่ปลูกระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 ถึงเดือนเมษายน 2556 รวมกับรายจ่ายต่อไร่จากการผลิตข้าวนาปีหรือข้าวที่ปลูกข้าวระหว่างเดือนพฤษภาคม 2556 ถึงเดือนตุลาคม 2556 สมาชิกเกือบครึ่ง (ร้อยละ 43.4) มีรายจ่ายจากการทำนารวมทั้งสิ้นอยู่ในช่วง 7,501 – 10,000 บาทต่อไร่ รองลงมา ร้อยละ 31.6 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 10,001 – 12,500 บาทต่อไร่ ร้อยละ 12.8 มีรายจ่ายไม่เกิน 7,500 บาทต่อไร่ ร้อยละ 6.1 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 12,501-15,000 บาทต่อไร่ ซึ่งเท่ากับการมีรายจ่ายมากกว่า 15,000 บาทต่อไร่ โดยมีรายจ่ายน้อยที่สุดเท่ากับ 3,773 บาทต่อไร่ และมากที่สุด 20,000 บาทต่อไร่ เฉลี่ย 10,671.78 บาทต่อไร่

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพและการประสพปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

ประสิทธิภาพและการประสพปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ประกอบด้วย เดือนที่พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมากในรอบปี ระยะการทำลายข้าวของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล จำนวนชนิดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลแต่ละครั้งและรายจ่ายในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56) โดยมีผลการศึกษาข้อมูลแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.8- 4.12 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 เดือนที่พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมากในรอบปี

n=196

เดือน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กุมภาพันธ์	9	4.6
มีนาคม	127	64.8
เมษายน	154	78.6
พฤษภาคม	4	2.0
ธันวาคม	4	2.0

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า

สมาชิกมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 78.6) พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมากในเดือนเมษายน รองลงมา ร้อยละ 64.8 พบในเดือนมีนาคม ร้อยละ 4.6 พบในเดือนกุมภาพันธ์ และร้อยละ 2.0 พบในเดือนพฤษภาคมและเดือนธันวาคมเท่ากัน

ตารางที่ 4.9 ระยะการทำลายข้าวของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

n=196				
ระยะการทำลาย	พบ		ไม่พบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(ราย)		(ราย)	
ระยะกล้า (0-20 วัน)	3	1.5	193	98.5
ระยะแตกกอ (21-40 วัน)	13	6.6	183	93.4
ระยะตั้งท้อง (41-60 วัน)	156	79.6	40	20.4
ระยะแทงรวง (61-70 วัน)	43	21.9	153	78.1
ระยะสุกแก่ (มากกว่า 70 วัน)	7	3.6	189	96.4

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า

สมาชิกมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 79.6) พบการทำลายข้าวของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะตั้งท้อง รองลงมา ร้อยละ 21.9 พบการทำลายข้าวของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะแทงรวง ร้อยละ 6.6 พบการทำลายข้าวของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะแตกกอ ร้อยละ 3.6 พบการทำลายข้าวของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะสุกแก่ ร้อยละ 1.5 พบการทำลายข้าวของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในระยะกล้า

ตารางที่ 4.10 การประสบปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างรุนแรง

n=196		
การประสบปัญหาการระบาดรุนแรง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ก่อนเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน		
ไม่เคย	54	27.6
เคย	142	72.4
หลังเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน		
ไม่เคย	88	44.9
เคย	108	55.1

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า

ก่อนเข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน สมาชิกเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 72.4) เคยประสบปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างรุนแรงในการทำนา ร้อยละ 27.6 ไม่เคยประสบปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลระบาดอย่างรุนแรงมาก่อน

หลังเข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน สมาชิกมากกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 55.1) ยังประสบปัญหาการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างรุนแรง ร้อยละ 44.9 ไม่ประสบปัญหาการระบาดอย่างรุนแรงของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างรุนแรง

ตารางที่ 4.11 จำนวนชนิดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลแต่ละครั้ง

n=196

จำนวนชนิดสารเคมี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ใช้สารเคมี 1 ชนิด	22	11.2
ใช้สารเคมี 2 ชนิด	32	16.3
ใช้สารเคมีมากกว่า 2 ชนิด	109	55.6
ใช้สารเคมี 1 ชนิด ผสมสารเคมีกำจัดโรคพืช	20	10.2
ใช้ชีวภัณฑ์ หรือสารธรรมชาติ	13	6.6

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า

จำนวนชนิดสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลแต่ละครั้ง สมาชิกมากกว่าครึ่งเล็กน้อย (ร้อยละ 55.6) ใช้สารเคมีมากกว่า 2 ชนิดต่อครั้งในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล รองลงมา ร้อยละ 16.3 ที่ใช้สารเคมี 2 ชนิด และร้อยละ 11.2 ใช้สารเคมี 1 ชนิด ร้อยละ 10.2 ใช้สารเคมี 1 ชนิด ผสมสารเคมีกำจัดโรคพืช และ 6.6 ใช้ชีวภัณฑ์หรือสารธรรมชาติ ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

ตารางที่ 4.12 รายจ่ายต่อไร่ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ในปี 2556
(พ.ย. 55–ต.ค. 56)

n=196						
รายจ่ายในการป้องกันกำจัดเพลี้ย กระโดดสีน้ำตาล (บาท/ไร่)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.
			37	2,400	492.95	342.013
ไม่เกิน 150	25	12.8				
151-450	60	30.6				
451-750	83	42.3				
751-1,050	13	6.6				
มากกว่า 1,050	15	7.7				

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า

รายจ่ายต่อไร่ในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ในปี 2556 (พ.ย. 55 – ต.ค. 56)

หมายถึง รายจ่ายจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในการผลิตข้าวนาปรังหรือข้าวที่ปลูกระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2555 ถึงเดือนเมษายน 2556 รวมกับรายจ่ายจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในการผลิตข้าวนาปีหรือข้าวที่ปลูกข้าวระหว่างเดือนพฤษภาคม 2556 ถึงเดือนตุลาคม 2556 สมาชิกเกือบครึ่ง (ร้อยละ 42.3) มีรายจ่ายในการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลรวมทั้งสิ้น อยู่ในช่วง 451- 750 บาทต่อไร่ รองลงมา ร้อยละ 30.6 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 151-450 บาทต่อไร่ ร้อยละ 12.8 มีรายจ่ายไม่เกิน 150 บาทต่อไร่ ร้อยละ 7.7 มีรายจ่ายอยู่มากกว่า 1,050 บาทต่อไร่ และร้อยละ 6.6 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 751-1,050 บาทต่อไร่ โดยมีรายจ่ายน้อยที่สุดเท่ากับ 37 บาทต่อไร่ และมากที่สุด 2,400 บาทต่อไร่ เฉลี่ย 492.95 บาทต่อไร่

ตอนที่ 3 วิธีการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและสาเหตุที่สมาชิกไม่ปฏิบัติตาม แนวทางของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

3.1 ขั้นตอนก่อนปลูกข้าว ประกอบไปด้วยประเด็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ดินก่อนปลูกข้าว การใช้พันธุ์ข้าวต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่ราชการแนะนำ การเปลี่ยนพันธุ์ในแต่ละฤดูปลูกหรือไม่ปลูกข้าวพันธุ์เดียวกันติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก การเตรียมแปลงนา การไถเมล็ดพันธุ์ข้าว

ตามอัตราที่ทางราชการแนะนำ การหลีกเลี่ยงการปลูกข้าวในช่วงที่พบการระบาดของเพลี้ยกระโดด
สีน้ำตาล โดยมีผลการศึกษาค้นคว้าแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.13 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.13 วิธีการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนา ก่อนมีการปลูกข้าว

n=196		
ประเด็น	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1. การวิเคราะห์ดินก่อนการปลูกข้าว		
ปฏิบัติ	75	38.3
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	121	61.7
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	3	1.5
2. มีเวลาจำกัด	105	53.6
3. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	1	0.5
4. ผลผลิตดีอยู่แล้ว สูตรปุ๋ยเคมีที่ต้องการหาขาย	12	6.1
2. การใช้พันธุ์ข้าวต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่ทางราชการแนะนำ		
ปฏิบัติ	193	98.5
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	3	1.5
มีความชอบพันธุ์ที่เลือกปลูก	3	1.5
3. เปลี่ยนพันธุ์ข้าวทุกฤดูปลูก หรือไม่ปลูกข้าวพันธุ์เดียวกันติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก		
ปฏิบัติ	189	96.4
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	7	3.6
1. พันธุ์ข้าวที่เลือกใช้อยู่นี้ให้ผลผลิตดี	2	1.0
2. มีความชอบพันธุ์ที่เลือกปลูกอยู่	2	1.0
3. ขยายพันธุ์ข้าว เก็บไว้กินเอง	3	1.5
4. หลังเก็บเกี่ยวข้าว ปลอ่ยให้แปลงนาแห้ง 15-30 วัน เพื่อล่อให้แมลงศัตรูข้าว/วัชพืชขอก		
ปฏิบัติ	177	90.3
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	19	9.7
มีเวลาจำกัด	19	9.7
5. ไถดะ ครั้งที่ 1 เพื่อกลบตอซัง ฟาง ข้าวเรือและวัชพืช		
ปฏิบัติ	75	38.3
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	121	61.7
1. มีเวลาจำกัด	119	60.7
2. ขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลาที่น้ำท่วม ข่งยาก	2	1.0

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
6. คราดแล้วปล่อยแปลงทิ้งไว้ประมาณ 10-15 วัน		
เพื่อล่อให้เมล็ดข้าว/วัชพืชรอกอีกครั้ง		
ปฏิบัติ	37	18.9
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	159	81.1
1. มีเวลาจำกัด	157	80.1
2. ไม่จำเป็น ชุ่มยาก	2	1.0
7. คราดแล้วปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ		
ปฏิบัติ	196	100.0
8. ทำร่องเพื่อระบายน้ำออกจากแปลงหลังหว่านข้าว		
ปฏิบัติ	194	99.0
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	2	1.0
ทำนาคำ	2	1.0
9. นาหว่าน ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ 15-20 กก./ไร่		
ปฏิบัติ	53	27.0
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	143	73.0
1. เพื่อความเสียหายจากสัตว์ศัตรูข้าวและเมล็ดพันธุ์ไม่งอก	85	43.4
2. ผลผลิตน้อย	12	6.1
3. ไม่ได้ทำนาหว่าน	2	1.0
4. ดันข้าวน้อย พื้นที่ห่างระหว่างคันมากจะทำให้วัชพืชมาก	44	22.4
อัตรานี้ไม่เหมาะกับพื้นที่นี้		
10. นาดำ ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ 5-7 กก./ไร่		
ปฏิบัติ	0	0.0
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	196	100.0
1. ไม่ได้ทำนาดำ	194	99.0
2. จ้างรดานาซึ่งผู้รับจ้างเป็นคนกำหนด	2	1.0

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
11. หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวในช่วงเวลาที่มีการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล		
ปฏิบัติ	16	8.2
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	180	91.8
1. มีเวลาจำกัด หากไม่ทำนาพร้อมคนอื่นจะเกิดปัญหาวัชพืชและแมลงศัตรูพืช	5	2.6
2. พื้นที่แหล่งน้ำท่วมซ้ำซาก หากไม่รีบทำจะทำได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น	173	88.3
3. สามารถควบคุมการทำลายของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลได้	2	1.0

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า

การวิเคราะห์ดินก่อนการปลูกข้าว สมาชิกเกือบสองในสาม (ร้อยละ 61.7) ไม่มีการปฏิบัติ ในการวิเคราะห์ดินก่อนการปลูกข้าว โดยเหตุผลที่ไม่ปฏิบัติร้อยละ 53.6 เนื่องจากมีเวลาจำกัด ร้อยละ 1.5 เนื่องจากไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ ร้อยละ 6.1 เนื่องจากผลผลิตคืออยู่แล้วและสูตรปุ๋ยเคมีที่ต้องการหายาก ร้อยละ 0.5 เนื่องจากไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้

การใช้พันธุ์ข้าวต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่ทางราชการแนะนำ สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.5) ใช้พันธุ์ข้าวต้านทานการทำลายของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล มีเพียงร้อยละ 1.5 ที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจากมีความชอบพันธุ์ข้าวที่เลือกปลูก

การเปลี่ยนพันธุ์ข้าวทุกฤดูปลูกหรือไม่ปลูกข้าวพันธุ์เดียวกันติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.4) มีการเปลี่ยนพันธุ์ข้าวเกือบทุกฤดูปลูกและไม่ปลูกข้าวพันธุ์เดียวกันติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก ส่วนสมาชิกร้อยละ 3.6 ไม่เปลี่ยนพันธุ์ข้าว เนื่องจากร้อยละ 1.0 เห็นว่าพันธุ์ข้าวที่เลือกปลูกให้ผลผลิตดี และร้อยละ 1.0 เช่นเดียวกัน เนื่องจากมีความชอบพันธุ์ที่เลือกปลูกอยู่ ร้อยละ 1.5 ขาดเมล็ดพันธุ์ และปลูกข้าวไว้กินเอง

หลังเก็บเกี่ยวข้าว ปล่อยให้แปลงนาแห้ง 15–30 วัน เพื่อล่อให้แมลงศัตรูข้าว/วัชพืชออก สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.3) มีการปฏิบัติ และ ร้อยละ 9.7 ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก มีเวลาจำกัด

ไถดะ ครั้งที่ 1 เพื่อลดต่อรัง ฟาง ข้าวเรือและวัชพืช สมาชิกมากกว่าหนึ่งในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 38.3) มีการปฏิบัติ ส่วนสมาชิกร้อยละ 61.7 ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 60.7 มีเวลาจำกัด ร้อยละ 1.0 ให้เหตุผลว่าขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลาที่น้ำท่วม และมีการปฏิบัติมีความยุ่งยาก

คราดแล้วปล่อยแปลงทิ้งไว้ประมาณ 10 – 15 วัน เพื่อล่อให้แมลงตัว/วัชพืชงอกอีกครั้ง สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.1) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.1 เนื่องจากมีเวลาจำกัด ร้อยละ 1.0 เนื่องจากเห็นว่าไม่มีความจำเป็นและยุ่งยาก

คราดแล้วปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ สมาชิกทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) มีการปฏิบัติ

ทำร่องเพื่อระบายน้ำออกจากแปลงหลังหว่านข้าว สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.0) มีการปฏิบัติ ส่วนสมาชิก ร้อยละ 1.0 ไม่ปฏิบัติ เนื่องจากทำนาคำ

นาหว่าน ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ 15-20 กก./ไร่ สมาชิกเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 73.0) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 43.4 เนื่องจากต้องการเพื่อความสะดวกของเมล็ดพันธุ์จากสัตว์ศัตรูข้าวและเมล็ดพันธุ์ไม่งอก ร้อยละ 22.4 ให้เหตุผลว่าการหว่านข้าวบางจะทำให้เกิดปัญหาวัชพืชและอัตราที่แนะนำไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ร้อยละ 6.1 กลัวผลผลิตน้อย ร้อยละ 1.0 ไม่ได้ทำนาหว่าน

นาดำ ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ 5-7 กก./ไร่ สมาชิกทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) ไม่ปฏิบัติ เนื่องจากไม่ได้ทำนาคำ (ร้อยละ 99.0) และสมาชิกที่ทำนาคำ ร้อยละ 1.0 ให้เหตุผลว่า จ้างรถดำนา การตัดสินใจอยู่ที่คนรับจ้าง

หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวในช่วงเวลาที่มีการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.8) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ ร้อยละ 88.3 เนื่องจาก พื้นที่เป็นแหล่งน้ำท่วมซ้ำซาก หากไม่รีบทำจะทำนาได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น และ ร้อยละ 2.6 เนื่องจากมีเวลาจำกัด หากไม่ทำนาพร้อมคนอื่นจะเกิดปัญหาวัชพืชและแมลงศัตรูพืช ร้อยละ 1.0 ให้เหตุผลว่าสามารถควบคุมการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลได้

2.2 ขั้นตอนเมื่อมีต้นข้าวในแปลงนา ประกอบไปด้วยประเด็น

- 1) การใช้ปุ๋ยเคมีตามคำแนะนำของทางราชการ ได้แก่
 - (1) สูตรปุ๋ยเคมีและอัตราการใช้สำหรับนาดินเหนียว
 - (2) สูตรปุ๋ยเคมีและอัตราการใช้สำหรับนาดินร่วนและดินทราย
 - (3) การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- 2) การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติในแปลงนา ได้แก่ การปลูกพืชมีดอกสีเหลือง/สีขาวบริเวณรอบๆ แปลงนาหรือคันนา
- 3) การสำรวจสถานการณ์เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
- 4) การวิเคราะห์สถานการณ์เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเปรียบเทียบกับแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช
- 5) การดำเนินการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

(1) การเลือกใช้วิธีการอื่นๆ ก่อนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

(2) การใช้สารเคมีกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

ซึ่งมีโดยมีผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.14- 4.19 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 การใช้ปุ๋ยเคมีตามคำแนะนำของทางราชการ

	ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
n=196			
1. นาดินเหนียว			
ครั้งที่ 1 ใส่ปุ๋ย 16-20-0 อัตรา 25-35 กก./ไร่			
ครั้งที่ 2 ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10-15 กก./ไร่			
ปฏิบัติ		17	8.7
ไม่ปฏิบัติ เพราะ		179	91.3
1. ไม่เพียงพอกับความต้องการของข้าว		134	68.4
2. ผลผลิตน้อย		6	3.1
3. ที่นาเป็นนาดินทราย ใช้ปุ๋ยตามอัตราและสูตรที่เคยใช้		39	19.9
2. นาดินร่วนและดินทราย			
ครั้งที่ 1 ใส่ปุ๋ย 16-16-16 อัตรา 25-35 กก./ไร่			
ครั้งที่ 2 ใส่ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10-15 กก./ไร่			
ปฏิบัติ		2	1.0
ไม่ปฏิบัติ เพราะ		194	99.0
1. ไม่เพียงพอกับความต้องการของข้าว		1	0.5
2. ผลผลิตน้อย		38	19.4
3. ที่นาเป็นดินเหนียว ใช้ปุ๋ยตามอัตราและสูตรที่เคยใช้		155	79.1
3. ใส่ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดิน			
ปฏิบัติ		9	4.6
ไม่ปฏิบัติ เพราะ		187	95.4
1. ไม่เพียงพอกับความต้องการของข้าว		8	4.1
2. ผลผลิตน้อย		3	1.5
3. ไม่ได้ทำการวิเคราะห์ดิน หาซื้อสูตรปุ๋ยเคมีที่ต้องการได้ยาก		176	89.8

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่า

นาดินเหนียว สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.3) ไม่ปฏิบัติ ตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ยของทางราชการ เนื่องจาก ร้อยละ 68.4 เห็นว่าปุ๋ยตามอัตราที่แนะนำไม่เพียงพอความต้องการของข้าว รองลงมา ร้อยละ 19.9 ที่นาเป็นนาดินทราย และใช้ปุ๋ยตามสูตรและอัตราที่เคยใช้ ร้อยละ 3.1 กล่าวว่า จะได้ผลผลิตน้อย

นาดินร่วนและดินทราย สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.0) ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้ปุ๋ยของทางราชการ เนื่องจาก ร้อยละ 79.1 ที่นาเป็นดินเหนียว และใช้ปุ๋ยตามสูตรและอัตราที่เคยใช้ รองลงมา ร้อยละ 19.4 กล่าวว่า จะได้ผลผลิตน้อย ร้อยละ 0.5 คิดว่าไม่เพียงพอความต้องการของข้าว

ใส่ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดิน สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.4) ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 89.8 ไม่ได้ทำการวิเคราะห์ดินและหาซื้อสูตรปุ๋ยเคมีที่ต้องการ ได้ยาก รองลงมา ร้อยละ 4.1 ไม่เพียงพอความต้องการของข้าว ร้อยละ 1.5 กล่าวว่า จะได้ผลผลิตน้อย

ตารางที่ 4.15 การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติในแปลงนาของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติด้วยการปลูกพืชที่มีดอกสีเหลือง/สีขาว		
ปฏิบัติ	50	25.5
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	146	74.5
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	2	1.0
2. มีเวลาจำกัด	15	7.7
3. ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ	8	4.1
4. คันนาที่รก เป็นที่หลบซ่อนของงูและหนู	121	61.7

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่า

การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติด้วยการปลูกพืชที่มีดอกสีเหลือง/สีขาว สมาชิกเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 74.5) ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 61.7 ให้เหตุผลว่า คันนาที่รกจะเป็นที่หลบซ่อนของงูและหนูซึ่งจะทำลายข้าวได้ รองลงมา ร้อยละ 7.7 มีเวลาจำกัด ร้อยละ 4.1 ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ ร้อยละ 1.0 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ

ตารางที่ 4.16 การสำรวจสถานการณ์เพื่อยกระดับกระโดดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ตลอดฤดูกาลผลิต

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. สำรวจสถานการณ์เพื่อยกระดับกระโดดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ตลอดฤดูกาลผลิต		
ปฏิบัติ	176	89.8
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	20	10.2
ยุ่งยาก และเป็นการย่ำตันข้าวทำให้ต้นข้าวเสียหาย	20	10.2
2. สำรวจสถานการณ์เพื่อยกระดับกระโดดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในช่วงเช้า (ที่แสงแดดไม่จัดและอุณหภูมิไม่สูงมากเกินไป)		
ปฏิบัติ	59	30.1
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	137	69.9
ทำในเวลาที่สะดวก	137	69.9
3. จุดสำรวจสถานการณ์เพื่อยกระดับกระโดดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ไม่น้อยกว่า 10 จุด/แปลง		
ปฏิบัติ	22	11.2
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	174	88.8
1. มีเวลาจำกัด	3	1.5
2. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	1	0.5
3. สำรวจแค่ 3-5 จุดต่อแปลง	170	86.7
4. ระยะห่างระหว่างจุดสำรวจเหมาะสม กระจายครอบคลุมพื้นที่แปลงปลูก		
ปฏิบัติ	32	16.3
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	164	83.7
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	1	0.5
2. มีเวลาจำกัด	1	0.5
3. ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ	2	1.0
4. เฉพาะจุดที่ข้าวสมบูรณ์ หรือมีน้ำขัง	160	81.6
5. การตรวจนับด้วยตาเปล่า สุ่มนับจำนวนต้นข้าว 10 จุด ตามเส้นทแยงมุมของแปลง		
ปฏิบัติ	15	7.7
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	181	92.3
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	9	4.6
2. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	7	3.6
3. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	10	5.1
4. ใช้วิธีเดินรอบคันนา หรือเดินตามร่องน้ำ จุดที่ผิดปกติ	155	79.1

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
6. การตรวจนับด้วยตาเปล่า ทำโดยใช้มือโน้มต้นข้าว		
นับจำนวนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลบริเวณโคนต้นข้าว		
ปฏิบัติ	55	28.1
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	141	71.9
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	1	0.5
2. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	1	0.5
3. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	2	1.0
4. ใช้วิธีตบต้นข้าวให้แมลงหล่นลงน้ำแล้วนับจำนวน	137	69.9
7. การตรวจนับด้วยตาเปล่า ทำซ้ำ 3-5 ครั้งต่อแปลง		
ปฏิบัติ	27	13.8
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	169	86.2
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	2	1.0
2. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	3	1.5
3. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	2	1.0
4. ทำซ้ำ 2 ครั้ง ก็เพียงพอแล้ว ดูครั้งเดียวก็ตัดสินใจได้	162	82.7
8. การตรวจนับโดยใช้สวิงโอบจะปฏิบัติในข้าวอายุ 40-50 วัน		
ปฏิบัติ	9	4.6
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	187	95.4
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	4	2.0
2. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	6	3.1
3. ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ	2	1.0
4. ไม่มีอุปกรณ์	175	89.3
9. การตรวจนับโดยใช้สวิงโอบสุ่มนับ จำนวน 20 โอบ		
ตามแนวเส้นทแยงมุมของแปลง		
ปฏิบัติ	6	3.1
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	190	96.9
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	5	2.6
2. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	6	3.1
3. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	2	1.0
4. ไม่มีอุปกรณ์ ใช้การโอบ 3 โอบก็เพียงพอแล้ว	177	90.3

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
10. ทำการบันทึกข้อมูลลงในแบบสำรวจทุกครั้ง หลังการสำรวจตรวจนับ		
ปฏิบัติ	4	2.0
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	192	98.0
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	8	4.1
2. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	11	5.6
3. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	2	1.0
4. ไม่มีความจำเป็น จำได้ มีความชำนาญสามารถประเมินผลได้	171	87.2
11. อัตราส่วนของศัตรูธรรมชาติต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเป็น 1:5 และสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการเพิ่มปริมาณเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลจะทำให้การเฝ้าระวังและดูข้อมูลในการสำรวจครั้งต่อไปก่อนตัดสินใจป้องกันกำจัด		
ปฏิบัติ	26	13.3
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	170	86.7
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	1	0.5
2. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	2	1.0
3. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	4	2.0
4. คูปริมาณเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างเดียว	163	83.2
12. สำรวจซ้ำอีกครั้ง หากพบว่าจำนวนศัตรูธรรมชาติต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมีปริมาณมากเกินไปเกินสัดส่วน 1:5 โดยเปลี่ยนทิศทางการเดินไหม		
ปฏิบัติ	20	10.2
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	176	89.8
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	1	0.5
2. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	7	3.6
3. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	2	1.0
4. สามารถประเมินสถานการณ์ได้ในครั้งเดียว	166	84.7

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่า

ทำการสำรวจสถานการณ์เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ตลอดฤดูการผลิต

สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.8) มีการปฏิบัติ ส่วนร้อยละ 10.2 ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจากยุ่งยาก และเป็นการย่ำต้นข้าวทำให้ต้นข้าวเสียหาย

**ทำการสำรวจสถานการณ์เพื่อยกระดับกระโดดสัปดาห์ในวงเช้า (ที่แสดงแต่ไม่จัดและ
อุณหภูมิไม่สูงมากเกินไป) สมาชิกมากกว่าสองในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 69.9) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่
ปฏิบัติ เนื่องจาก จะปฏิบัติในเวลาที่จะดวก**

**การกำหนดจุดสำรวจสถานการณ์เพื่อยกระดับกระโดดไม่น้อยกว่า 10 จุด/แปลง สมาชิกส่วน
ใหญ่ (ร้อยละ 88.8) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 86.7 เห็นว่า การสำรวจแค่ 3-5 จุด
ต่อแปลงก็เพียงพอแล้ว รองลงมา ร้อยละ 1.5 มีเวลาจำกัด ร้อยละ 0.5 ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้**

**การกำหนดระยะห่างระหว่างจุดสำรวจเหมาะสม กระจ่ายครอบคลุมพื้นที่แปลงปลูก
สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.7) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 81.6 ให้เหตุผลที่ว่า
เฉพาะจุดที่ข้าวสมบูรณ์หรือจุดที่มีน้ำขัง ร้อยละ 1.0 ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ ร้อยละ 0.5 ไม่มีความรู้
ในการปฏิบัติ และ ร้อยละ 0.5 เช่นกันให้เหตุผลว่ามีเวลาจำกัด**

**การตรวจนับด้วยตาเปล่า สุ่มนับจำนวนต้นข้าว 10 จุด ตามเส้นทแยงมุมของแปลง
สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.3) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 79.1 ใช้วิธีเดินรอบ
คันนาหรือเดินตามร่องน้ำ ดูจุดที่ผิดปกติ รองลง ร้อยละ 5.1 ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้ ร้อยละ
4.6 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ ร้อยละ 3.6 มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น**

**การตรวจนับด้วยตาเปล่า ทำโดยใช้มือโหม่ต้นข้าวจำนวนเพื่อยกระดับกระโดดสัปดาห์
บริเวณโคนต้นข้าว สมาชิกเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 71.9) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก
ร้อยละ 69.9 ใช้การตบที่ต้นข้าวให้แมลงหล่นลงน้ำแล้วนับจำนวน ร้อยละ 1.0 ไม่มั่นใจผลการ
วิเคราะห์ที่ได้ ร้อยละ 0.5 มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น ร้อยละ 0.5 เช่นกันให้เหตุผลว่าไม่มีความรู้ใน
การปฏิบัติ**

**การตรวจนับด้วยตาเปล่า ทำซ้ำ 3-5 ครั้งต่อแปลง สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.2) ไม่
ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 82.7 ให้เหตุผลว่าดูครั้งเดียวก็ตัดสินใจได้แล้วหรือทำซ้ำ 2
ครั้ง ก็เพียงพอแล้ว ร้อยละ 1.5 มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น ร้อยละ 1.0 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ
ร้อยละ 1.0 เช่นกันให้เหตุผลว่าไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้**

**การตรวจนับโดยใช้สวิงโฉบจะปฏิบัติในข้าวอายุ 40-50 วัน สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ
95.4) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 89.3 ไม่มีอุปกรณ์ ร้อยละ 3.1 มีเวลาจำกัดต้อง
ทำงานอื่น ร้อยละ 2.0 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ 1.0 ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ**

**การตรวจนับโดยใช้สวิงโฉบสุ่มนับ จำนวน 20 โฉบ ตามแนวเส้นทแยงมุมของแปลง
สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.9) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 90.3 ไม่มีอุปกรณ์
หรือใช้การโฉบ 3 โฉบก็เพียงพอแล้ว ร้อยละ 3.1 มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น ร้อยละ 2.6 ไม่มีความรู้
ในการปฏิบัติ ร้อยละ 1.0 ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้**

การบันทึกข้อมูลลงในแบบสำรวจทุกครั้ง หลังการสำรวจตรวจนับ สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.0) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 87.2 ให้เหตุผลว่าไม่มีความจำเป็น จำได้ มีความชำนาญสามารถประเมินผลได้ ร้อยละ 5.6 มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น ร้อยละ 4.1 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ ร้อยละ 1.0 ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้

เมื่ออัตราส่วนของศัตรูธรรมชาติต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเป็น 1: 5 และสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการเพิ่มปริมาณเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลจะทำการเฝ้าระวังและดูข้อมูลในการสำรวจครั้งต่อไปก่อนตัดสินใจป้องกันกำจัด สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.7) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 83.2 ให้เหตุผลว่าดูประมาณเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลอย่างเดียว ร้อยละ 2.0 ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้ ร้อยละ 1.0 มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น ร้อยละ 0.5 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ

การสำรวจซ้ำอีกครั้ง หากพบว่าจำนวนศัตรูธรรมชาติต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมีปริมาณมากเกินไปสัดส่วน 1: 5 โดยเปลี่ยนทิศทางการเดินใหม่ สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.8) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจาก ร้อยละ 84.7 ให้เหตุผลว่าสามารถประเมินสถานการณ์ได้ในครั้งเดียว ร้อยละ 3.6 มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น ร้อยละ 1.0 ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้ ร้อยละ 0.5 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์สถานการณ์เปรียบเทียบกับแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. วิเคราะห์สถานการณ์เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเปรียบเทียบกับแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชก่อนตัดสินใจเลือกวิธีการป้องกันกำจัด		
ปฏิบัติ	26	13.3
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	170	86.7
1. มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น	4	2.0
2. ไม่มั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้	1	0.5
3. ใช้วิธีพูดคุยกันระหว่างสมาชิกและเกษตรกรในชุมชน	165	84.2

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่า

การวิเคราะห์สถานการณ์เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเปรียบเทียบกับแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชก่อนตัดสินใจเลือกวิธีการป้องกันกำจัด สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.7) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจาก ร้อยละ 84.2 ใช้วิธีพูดคุยกันระหว่างสมาชิกและคนในชุมชน

ร้อยละ 2.0 มีเวลาจำกัดต้องทำงานอื่น ร้อยละ 0.5 ไม่นั่นใจผลการวิเคราะห์ที่ได้

ตารางที่ 4.18 การเลือกใช้วิธีการอื่นๆ ก่อนใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

n=196

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ดำเนินการควบคุมทันที หากสำรวจพบว่าเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล มีปริมาณเฉลี่ยมากกว่า 10 ตัวต่อจุด		
ปฏิบัติ	59	30.1
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	137	69.9
1. ทำการควบคุมตั้งแต่เริ่มพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในแปลง 3-5 ตัวต่อจุด	53	27.0
2. ทำการควบคุมตามกำหนดการที่เคยควบคุม ตามข่าวการระบาด	84	42.9
2. เลือกใช้สารธรรมชาติ เช่น สารสกัดสะเดา น้ำส้มควันไม้ ก่อนการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล		
ปฏิบัติ	34	17.3
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	162	82.7
1. ไม่มีสารธรรมชาติเหล่านี้	95	48.5
2. มีเวลาจำกัด (ต้องรีบกำจัด)	6	3.1
3. ไม่นั่นใจในประสิทธิภาพ	7	3.6
4. วิธีการนี้ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้	7	3.6
5. ไม่ทันใจ ต้องใช้บ่อย ค่าจ้างฉีดแพง	47	24.0
3. ใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลือง		
ปฏิบัติ	0	0.0
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	196	100.0
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	129	65.8
2. ไม่มีวัสดุเหล่านี้	15	7.7
3. มีเวลาจำกัด (ต้องรีบกำจัด)	10	5.1
4. ไม่นั่นใจในประสิทธิภาพ	20	10.2
5. วิธีการนี้ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้	20	10.2
6. ยุ่งยาก	2	1.0

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n=196

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
4. ใช้เครื่องดูดแมลงกับดักแสงไฟ		
ปฏิบัติ	9	4.6
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	187	95.4
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	1	0.5
2. ไม่มีวัสดุเหล่านี้	28	14.3
3. มีเวลาจำกัด (ต้องรีบกำจัด)	2	1.0
4. ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ	30	15.3
5. วิธีการนี้ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้	109	55.6
6. ยุงยาก ไม่มีแหล่งไฟฟ้า ปริมาณเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลไม่มาก	17	8.7
5. ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรีย		
ปฏิบัติ	46	23.5
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	150	76.5
1. ไม่มีหัวเชื้อชีวภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตชีวภัณฑ์เหล่านี้	2	1.0
2. มีเวลาจำกัด (ต้องรีบกำจัด)	1	0.5
3. ชีวภัณฑ์เหล่านี้มีข้อจำกัดในการใช้ ยุงยากในการปฏิบัติ	115	58.7
4. ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ	29	14.8
5. วิธีการนี้ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้	1	0.5
6. ที่นามีพื้นที่มากต้องใช้ในปริมาณมาก	2	1.0
6. ระบายน้ำเข้าออกแปลงนาเพื่อปรับสภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม กับการดำรงชีวิตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล		
ปฏิบัติ	186	94.9
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	10	5.1
พื้นที่เป็นที่ดอนคูนน้ำได้ยาก	10	5.1
7. หากพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลขณะที่ข้าวยังเล็ก ให้น้ำท่วมยอดข้าวเพื่อทำลายไข่เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล		
ปฏิบัติ	12	6.1
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	184	93.9
1. ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ	5	2.6
2. วิธีการนี้ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้	2	1.0
3. ไม่พบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในข้าวที่ยังเล็ก	177	90.3

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่า

การดำเนินการควบคุมทันที หากสำรวจพบว่าเพื่อยกระโดดสีน้ำตาลมีปริมาณเฉลี่ยมากกว่า 10 ตัวต่อจุด สมาชิกมากกว่าสองในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 69.9) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 42.9 ดำเนินการควบคุมตามกำหนดการที่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 27.0 ทำการควบคุมตั้งแต่เริ่มพบเพื่อยกระโดดสีน้ำตาลในแปลง 3-5 ตัวต่อจุด

การเลือกใช้สารธรรมชาติ เช่น สารสกัดสะเดา น้ำส้มควันไม้ ก่อนการใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเพื่อยกระโดดสีน้ำตาล สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82.7) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 48.5 ไม่มีสารธรรมชาติเหล่านี้ ร้อยละ 24.0 ไม่ทันใจ ต้องใช้บ่อย ค่าจ้างฉีดแพง ร้อยละ 3.6 ไม่มั่นใจประสิทธิภาพ ร้อยละ 3.6 เช่นเดียวกันให้เหตุผลว่าวิธีการนี้ควบคุมเพื่อยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้ ร้อยละ 3.1 มีเวลาจำกัด (ต้องรีบกำจัด)

การใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลือง สมาชิกทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจาก ร้อยละ 65.8 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ ร้อยละ 10.2 ไม่มั่นใจประสิทธิภาพ ร้อยละ 10.2 เช่นเดียวกันให้เหตุผลว่าวิธีการนี้ควบคุมเพื่อยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้ ร้อยละ 7.7 ไม่มีวัสดุเหล่านี้ ร้อยละ 5.1 มีเวลาจำกัด (ต้องรีบกำจัด) และร้อยละ 1.0 เห็นว่ามีความยุ่งยาก

การใช้เครื่องดูดแมลงกับดักแสงไฟ สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.4) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจาก ร้อยละ 55.6 ให้เหตุผลว่าวิธีการนี้ควบคุมเพื่อยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้ ร้อยละ 15.3 ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ ร้อยละ 14.3 ไม่มีวัสดุเหล่านี้ ร้อยละ 8.7 ให้เหตุผลว่ายุ่งยาก ไม่มีแหล่งไฟฟ้า ปริมาณเพื่อยกระโดดสีน้ำตาลไม่เยอะไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องดูดแมลงกับดักแสงไฟ ร้อยละ 1.0 มีเวลาจำกัด (ต้องรีบกำจัด) ร้อยละ 0.5 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ

การใช้เชื้อราบีเวอร์เรีย สมาชิกมากกว่าสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 76.5) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจาก ร้อยละ 58.7 ชีวภัณฑ์เหล่านี้มีข้อจำกัดในการใช้ ยุ่งยากในการปฏิบัติ ร้อยละ 14.8 ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ ร้อยละ 1.0 ไม่มีหัวเชื้อชีวภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตชีวภัณฑ์เหล่านี้ ร้อยละ 1.0 เช่นกันให้เหตุผลว่าที่ว่าการใช้ชีวภัณฑ์จำนวนมากเนื่องจากมีที่นาเยอะ ร้อยละ 0.5 มีเวลาจำกัด (ต้องรีบกำจัด) ร้อยละ 0.5 เช่นกันให้เหตุผลว่าวิธีการนี้ควบคุมเพื่อยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้

การระบายน้ำเข้าออกแปลงนาเพื่อปรับสภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของเพื่อยกระโดดสีน้ำตาล สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.9) ปฏิบัติ ส่วนสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ร้อยละ 5.1 ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก พื้นที่เป็นที่ดอน คมน้ำได้ยาก

หากพบเพื่อยกระโดดสีน้ำตาลขณะที่ข้าวยังเล็ก ใช้น้ำท่วมยอดข้าวเพื่อทำลายไข่เพื่อยกระโดดสีน้ำตาล สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.9) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจาก ร้อยละ

90.3 ไม่พบเพ็ญกระโคตสีน้ำตาลในข้าวที่ยังเล็ก ร้อยละ 2.6 ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพ ร้อยละ 1.0
ให้เหตุผลว่าวิธีการนี้ควบคุมเพ็ญกระโคตสีน้ำตาลไม่ได้

ตารางที่ 4.19 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพ็ญกระโคตสีน้ำตาล

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การงดใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพ็ญกระโคตสีน้ำตาล		
ในข้าวที่มีอายุไม่เกิน 40 วัน		
ปฏิบัติ	20	10.2
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	176	89.8
1. ไม่มั่นใจวิธีการที่ทางราชการแนะนำ	8	4.1
2. วิธีการนี้ควบคุมเพ็ญกระโคตสีน้ำตาลไม่ได้	5	2.6
3. ไม่พบเพ็ญกระโคตสีน้ำตาลในข้าวอายุไม่เกิน 40 วัน	163	83.2
2. การจะใช้สารเคมีกำจัดเพ็ญกระโคตสีน้ำตาลเมื่อปริมาณเพ็ญกระโคตสีน้ำตาลมากเกินสัดส่วน 1:5 (ศัตรูธรรมชาติ:เพ็ญกระโคตสีน้ำตาล)		
ปฏิบัติ	23	11.7
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	173	88.3
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ	2	1.0
2. มีเวลาจำกัด (กลัวจะควบคุมไม่ได้)	2	1.0
3. ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพศัตรูธรรมชาติ	3	1.5
4. ไม่ใช้สารเคมี ดูปริมาณเพ็ญกระโคตสีน้ำตาล	166	84.7
ดูความเสียหายที่เกิดกับต้นข้าว		
3. การใช้สารเคมีเมื่อปริมาณเพ็ญกระโคตสีน้ำตาลเฉลี่ยมากกว่า		
10 ตัวต่อจุดสำรวจ		
ปฏิบัติ	181	92.3
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	15	7.7
1. มีเวลาจำกัด (กลัวจะควบคุมไม่ได้)	2	1.0
2. ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพศัตรูธรรมชาติ	13	6.6

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
4. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตามคำแนะนำ		
ของทางราชการ		
ปฏิบัติ	38	19.4
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	158	80.6
1. ไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น	2	1.0
2. เคยใช้แล้วไม่ได้ผล	115	58.7
3. ร้านค้าจัดให้	41	20.9
5. การใช้สารเคมีควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเฉพาะบริเวณที่พบ		
ไม่ฉีดพ่นทั่วทั้งแปลงนา		
ปฏิบัติ	5	2.6
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	191	97.4
1. กลัวสารเคมีไม่ถูกตัวเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	166	84.7
2. ไม่มั่นใจวิธีการที่ทางราชการแนะนำ	10	5.1
3. จ้างฉีดสารเคมีการจ่ายคิดเป็นไร่ เป็นการป้องกันไว้ก่อน	15	7.7
6. ไม่ใช้สารเคมีในข้าวที่อายุมากกว่า 60 วัน ถึงออกรวง		
ปฏิบัติ	13	6.6
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	183	93.4
1. กลัวผลผลิตเสียหายทั้งหมด	160	81.6
2. ไม่มั่นใจวิธีการที่ทางราชการแนะนำ	9	4.6
3. ไม่ใช้สารเคมี เพราะระดับการทำลายค่อยๆ ตัดสินใจ ไม่พบเพลี้ยกระโดดในข้าวระยะนี้	14	7.1

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่า

การงดใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ในข้าวที่มีอายุไม่เกิน 40 วัน

สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.8) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 83.2 ไม่พบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในข้าวอายุไม่เกิน 40 วัน ร้อยละ 4.1 ไม่มั่นใจวิธีการที่ทางราชการแนะนำ ร้อยละ 2.6 ให้เหตุผลว่าวิธีการนี้ควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลไม่ได้

การใช้สารเคมีกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเมื่อปริมาณเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมากเกินไป สัดส่วน 1:5 (ศัตรูธรรมชาติ:เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.3) ไม่ปฏิบัติ

เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 84.7 ไม่ใช้สารเคมี โดยเฉพาะปริมาณเฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาลเท่านั้นและความเสียหายที่เกิดกับต้นข้าว ร้อยละ 1.5 ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพศัตรูธรรมชาติ ร้อยละ 1.0 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ ร้อยละ 1.0 เช่นเดียวกันให้เหตุผลว่ามีเวลาจำกัด(กลัวจะควบคุมไม่ได้)

ใช้สารเคมีเมื่อปริมาณเฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาลเฉลี่ยมากกว่า 10 ตัวต่อจุดสำรวจ สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.3) ปฏิบัติ ส่วนสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ร้อยละ 7.7 ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ ไม่มั่นใจในประสิทธิภาพศัตรูธรรมชาติ ร้อยละ 6.6 และมีเวลาจำกัด (กลัวจะควบคุมไม่ได้) ร้อยละ 1.0

ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาลคำแนะนำของทางราชการ สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.6) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 58.7 เคยใช้แล้วไม่ได้ผล ร้อยละ 20.9 ร้านค้าสารเคมีแนะนำ ร้อยละ 1.0 ไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น

ใช้สารเคมีควบคุมเฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาลเฉพาะบริเวณที่พบไม่ฉีดพ่นทั่วทั้งแปลงนา สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.4) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 84.7 กลัวสารเคมีไม่ถูกตัวเฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาล ร้อยละ 7.7 จ้างฉีดสารเคมีโดยผู้รับจ้างจะคิดค่าแรงเป็นไร่และเป็น การป้องกันในบริเวณที่เฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาลยังไม่เข้าไปทำลาย ร้อยละ 5.1 ไม่มั่นใจวิธีการที่ทางราชการแนะนำ

ไม่ใช้สารเคมีในข้าวที่อายุมากกว่า 60 วัน ถึงออกรวง สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.4) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติ เนื่องจาก ร้อยละ 81.6 กลัวผลผลิตเสียหายทั้งหมด ร้อยละ 7.1 ให้เหตุผลว่า ตัดสินใจจากระดับการทำลายข้าวของเฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาล สมาชิกบางคนไม่พบการทำลายของเฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาลในข้าวระยะนี้ และสมาชิกบางคนไม่ใช้สารเคมี ร้อยละ 4.6 ไม่มั่นใจวิธีการที่ทางราชการแนะนำ

2.3 ขั้นตอนหลังการเก็บเกี่ยว ประกอบไปด้วยประเด็นเกี่ยวกับการไถกลบตอซังแทน การเผา การทำนาปีละ 2 ครั้ง การปักนาหรือปลูกพืชอื่นสลับเพื่อตัดวงจรชีวิตของเฉลี่ยกระโดดสีน้ำตาล โดยมีผลการศึกษาข้อมูลแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.20 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.20 การป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาหลังการเก็บเกี่ยวข้าว

n=196		
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. โถกหลบต่อช่วงแทนการเผา		
ปฏิบัติ	8	4.1
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	188	95.9
1. มีเวลาจำกัด หากไม่ทำพร้อมคนอื่นจะเกิดปัญหาวัชพืชและแมลงศัตรูพืชรบกวน	2	1.0
2. มีเวลาจำกัด เนื่องจากพื้นที่เป็นแหล่งน้ำท่วมซ้ำซาก หากไม่รีบจะทำได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น	178	90.8
3. อื่น ๆ เช่น ต้องการกำจัดข้าวตืด พื้นที่เป็นที่ดอน ดุสสถานการณ์น้ำ	8	4.1
2. ทำนาปีละ 2 ครั้ง		
ปฏิบัติ	196	100.0
3. พักนาหรือปลูกพืชอื่นสลับเพื่อตัดวงจรชีวิตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล		
ปฏิบัติ	48	24.5
ไม่ปฏิบัติ เพราะ	148	75.5
1. มีเวลาจำกัด หากไม่ทำพร้อมคนอื่นจะเกิดปัญหาวัชพืชและแมลงศัตรูพืชรบกวน	10	5.1
2. มีเวลาจำกัด เนื่องจากพื้นที่เป็นแหล่งน้ำท่วมซ้ำซาก หากไม่รีบจะทำได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น	138	70.4

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่า

โถกหลบต่อช่วงแทนการเผา สมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.9) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจาก ร้อยละ 90.8 มีเวลาจำกัด พื้นที่เป็นแหล่งน้ำท่วมซ้ำซาก หากไม่รีบจะทำได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น ร้อยละ 4.1 ต้องการกำจัดข้าวตืด พื้นที่เป็นที่ดอน และดูปริมาณน้ำสำหรับทำนา ร้อยละ 1.0 มีเวลาจำกัด หากไม่ทำพร้อมคนอื่นจะเกิดปัญหาวัชพืชและแมลงศัตรูพืชรบกวน

ทำนาปีละ 2 ครั้ง สมาชิกทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) มีการปฏิบัติ

พักนาหรือปลูกพืชอื่นสลับเพื่อตัดวงจรชีวิตของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล สมาชิกประมาณสามในสี่เล็กน้อย (ร้อยละ 75.5) ไม่ปฏิบัติ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติเนื่องจาก ร้อยละ 70.4 มีเวลาจำกัด เนื่องจากพื้นที่เป็นแหล่งน้ำท่วมซ้ำซาก หากไม่รีบจะทำได้ปีละ 1 ครั้งเท่านั้น ร้อยละ 5.1 ให้เหตุผลว่าหากไม่ทำพร้อมคนอื่นจะเกิดปัญหาวัชพืชและแมลงศัตรูพืชรบกวน

**ตอนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันกำจัด
เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ตามแนวทางของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนของสมาชิก
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน**

4.1 ปัญหา/อุปสรรคของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

จากสาเหตุที่สมาชิกไม่ปฏิบัติตามการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ตาม
แนวทางของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน นำมาสรุปปัญหา/
อุปสรรค โดยมีข้อมูลแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.21 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 ปัญหา/อุปสรรคของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

n=196		
ปัญหา/อุปสรรค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติตามแนวทางของศูนย์ฯ	13	6.6
2. ไม่มีความรู้เรื่องแมลงศัตรูธรรมชาติ	97	49.5
3. ไม่มีความรู้เรื่องสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ที่ทางราชการแนะนำ	113	57.7
4. มีเวลาจำกัดในการปฏิบัติ เนื่องจากมีภารกิจอื่นมาก	148	75.5
5. มีเวลาจำกัดในการปฏิบัติ เนื่องจากพื้นที่เป็นพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก	186	94.9
6. มีเวลาจำกัดในการปฏิบัติ หากไม่ปฏิบัติพร้อมคนอื่นๆ อาจเกิดปัญหาวัชพืช และแมลงศัตรูพืชทำลายผลผลิต	61	31.1
7. ขั้นตอนการปฏิบัติยุ่งยาก หลายขั้นตอน	190	96.9
8. การใช้ชีวภัณฑ์มีข้อจำกัดหลายอย่าง ทั้งการผลิตและการใช้	169	86.2
9. ไม่มีหัวเชื้อชีวเวอร์เรีย จำหน่าย ต้องไปติดต่อขอจากหน่วยงานราชการ ต่างอำเภอ	25	12.8

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.21 แสดงให้เห็นว่า

ปัญหา/อุปสรรคเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ตามแนวทางของศูนย์
จัดการศัตรูพืชชุมชนของสมาชิกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.9) คือ ขั้นตอนการปฏิบัติยุ่งยาก หลาย
ขั้นตอน รองลงร้อยละ 94.9 มีเวลาจำกัดในการปฏิบัติ เนื่องจากพื้นที่เป็นพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก ร้อยละ
86.2 การใช้ชีวภัณฑ์มีข้อจำกัดหลายอย่าง ทั้งการผลิตและการใช้ ร้อยละ 75.5 มีเวลาจำกัดในการ

ปฏิบัติ เนื่องจากมีภารกิจอื่นมาก ร้อยละ 57.7 ไม่มีความรู้เรื่องสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่ทางราชการแนะนำ ร้อยละ 49.5 ไม่มีความรู้เรื่องแมลงศัตรูธรรมชาติ ร้อยละ 31.1 มีเวลาจำกัดในการปฏิบัติ หากไม่ปฏิบัติพร้อมคนอื่น ๆ อาจเกิดปัญหาวัชพืชและแมลงศัตรูพืชทำลายผลผลิต ร้อยละ 12.8 ไม่มีหัวเชื้อบิวเวอร์เรีย จำหน่าย ต้องไปติดต่อขอจากหน่วยงานราชการต่างอำเภอ และร้อยละ 6.6 ไม่มีความรู้ในการปฏิบัติตามแนวทางของศูนย์ฯ

4.2 ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

จากข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน นำมาสรุป โดยมีข้อมูลแสดงไว้ใน ตารางที่ 4.22 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะของสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

n=196		
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่เสนอแนะ	57	29.1
เสนอแนะ*	139	70.9
1. ให้มีการอบรมเรื่องการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโดยวิธีผสมผสานที่สามารถจดจำได้ง่าย	124	63.3
2. ให้มีการอบรมเรื่องการเลือกใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลที่สามารถจดจำได้ง่าย	132	67.3
3. ควรมีการปรับปรุงวิธีการและลดขั้นตอนการสำรวจเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลให้เกษตรกรปฏิบัติได้ง่ายและใช้เวลาไม่มาก	139	70.9
4. ให้มีการอบรมการผลิตชีวภัณฑ์อย่างง่าย และสามารถเก็บไว้ใช้ได้นาน เช่นการผลิตบิวเวอร์เรียผง การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์ม่าผง	110	56.1
5. ให้หน่วยงานราชการสนับสนุนหัวเชื้อบิวเวอร์เรียในช่วงที่พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	105	53.6
6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการตรวจสอบร้านค้าที่จำหน่ายสารเคมีให้จำหน่ายสารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลแก่เกษตรกร	37	18.9

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ข้อมูลที่เสนอในตารางที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่า

ข้อเสนอแนะของสมาชิก พบว่า สมาชิกมากกว่าสองในสามเล็กน้อย (ร้อยละ 70.9) เสนอให้มีการปรับปรุงวิธีการและลดขั้นตอนการสำรวจเพลิงกระโดดสีน้ำตาลให้เกษตรกรปฏิบัติได้ง่ายและใช้เวลาไม่มาก รองลงมา ร้อยละ 67.3 เสนอให้มีการอบรมเรื่องการเลือกใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเพลิงกระโดดสีน้ำตาลที่สามารถจดจำได้ง่าย ร้อยละ 63.3 เสนอให้มีการอบรมเรื่องการป้องกันกำจัดเพลิงกระโดดสีน้ำตาลโดยวิธีผสมผสานที่สามารถจดจำได้ง่าย ร้อยละ 56.1 เสนอให้มีการอบรมการผลิตชีวภัณฑ์อย่างง่าย และสามารถเก็บไว้ใช้ได้นาน เช่น การผลิตบีเวอร์เรียว การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์ม่าผง ร้อยละ 53.6 เสนอให้หน่วยงานราชการสนับสนุนหัวเชื้อบีเวอร์เรียวในช่วงที่พบการระบาดของเพลิงกระโดดสีน้ำตาล ร้อยละ 18.9 เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีมาตรการตรวจสอบร้านค้าที่จำหน่ายสารเคมีให้จำหน่ายสารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการป้องกันกำจัดเพลิงกระโดดสีน้ำตาลแก่เกษตรกร

